AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 85 — CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, APRIL 12TH, 1937 — LETO XL — VOL. XL.

RESEN OPOMIN NAŠIM NAROČNIKOM

Neprijetno delo in pisanje je — tirjat, to ve vsakdo, ki je imel v življenju priliko s tem opraviti. Toda včasih je potrebno za one, ki se ne brigajo za noben opomin, in to se zlasti tiče gotovih naročnikov pri vseh časopisih in tako tudi pri "Ameriški Domovini."

Hvala Bogu, imamo veliko večino naročnikov, ki so točni s plačevanjem naročnine. Tekom depresije je marsikdo zaostal, toda pozneje se jih je stotine oglasilo, ki so poravnali za eno ali dve leti ali nekateri celo več. To so značajni ljudje, ki vedo, da kar so naročili, da tudi plačajo, in če zaenkrat ne morejo, pa se oglasijo pri prvi priliki in store svojo možato dolžnost.

Danes so precej boljši časi, stotine naših naročnikov, ki so bili prej brez dela, ima danes zaslužek. Mi smo jim vestno in redno dostavljali dnevnik, katerega so z veseljem in zanimanjem čitali. Toda nekaj sto teh naročnikov je še vedno danes, ki služijo denar, ki imajo denar za vsakovrstne nepotrebne stvari, svoje dolžnosti napram časopisu se pa ne spomnijo.

Tem veljajo današnje besede. Nam je nemogoče v nadalje pošiljati dnevnika onim, ki lahko plačajo, a ga prejemajo, ne da bi se zmenili za svojo dolžnost napram časopisu. Že večkrat smo povdarjali, da se je tekom zadnjih dveh let časopisni papir trikrat podražil. In papir moramo plačati, kajti kompanije ne čakajo, kot čakajo brezmiselni naročniki.

Tekom zadnjih dveh let so se skrajšale tudi delovne ure naših uslužbencev, zvišale so se plače, cena vsemu materialu, ki prihaja v tiskarni v poštev, kot črnilo, črke, svinec, zlasti pa davki, so se podražili od 25 do 50 odstotkov. In za vse, kar se naroči od kompanij, se mora točno plačati. Naši uslužbenci so točno plačani vsak teden, kar tudi pošteno zaslužijo, toda z odlašanjem plačila naročnine postavljajo upravo v neprijeten položaj oni naročniki, ki dolgujejo že več časa, imajo denar, pa ne storijo svoje dolžnosti.

Mi ne zamerimo nič onim, ki res ne morejo, zameriti pa moramo onim, ki imajo n. pr. za opojno pijačo naenkrat $10 ali več dolarjev, za naročnino lista pa ne zmorejo $5.50 na leto, dočim jim mi skozi celo leto redno dostavljamo list v hišo.

Zvezne in državne oblasti so nas obdavčile že letos za $700.00 izrednih davkov za starostno pokojnino in brezposelno zavarovalnino, kar tudi redno plačujemo, ker sicer bi bili prisiljeni ustaviti poslovanje. V prihodnjem letu bodo samo ti davki znašali $1,400, brez vsakih drugih davkov.

V takem položaju mislimo, da nam ne boste zamerili, ako se obračamo do vas, do onih, ki tako radi pozabite, da je dnevnik vaš redni dnevni tovariš, katerega čitate z veseljem, toda tolikokrat pozabite plačati. Zgenite se vendar enkrat in zglasite se v uradu ali poravnajte pri naših zastopnikih. Točno plačana naročnina vam garantira, da se časopis lahko izboljšuje in tudi vaša vest bo mirnejša, ko boste znali, da ne dolgujete ničesar vašemu tovarišu dnevniku "Ameriška Domovina," ki vas tako redno obiskuje skozi celo leto. Prosimo in že vnaprej iskrena hvala!

Primarne volitve

Tekom prihodnjih par tednov bo sklicana seja eksekutivnega odbora demokratske stranke v Clevelandu, ki naj določi, ali naj stranka priporoči za primarne volitve, ki se bodo vršile v oktobru, gotovega kandidata demokratov, ali pa naj se stranka drži proč od primarnih volitev. Eden poglavitnih vzrokov, da je nastal spor v demokratski stranki v Clevelandu je bil ta, ker je stranka diktirala, kdo mora biti odobren pri primarnih volitvah, dočim je temeljno načelo primarnih volitev, da državljani sami izbirajo kandidate.

Delo za 2,000

Tekom tega tedna bodo odpoklicali od relifa kakih 2,000 brezposelnih, ki bodo dobili delo pri novih vodovodnih napravah v Nottinghamu, blizu 185. ceste in St. Clair Ave. Zvezna vlada je končno odobrila ta projekt, katerega bodo izvršili WPA delavci. Projekt bo veljal $10,000,000. Vsega skupaj bo zaposlenih pri tem projektu, od časa do časa 25,000 delavcev.

Prevzel farmo

Dobro poznani Mr. Josip Coprich, dosedaj iz Euclida, Ohio, je prevzel znano farmo na Dock Rd., v Madisonu, Ohio, katero je imel dosedaj Mr. Frank Kastelic. Želimo mnogo uspeha.

Wildwood park

Mestna vlada se na prizadevanje councilmana Antona Vehovca peča z idejo, če bi kazalo kupiti 22 akrov zemljišča, ki se nahaja zapadno od Neff Rd., v bližini Lake Shore bulevarda, in ki je znano pod imenom Wildwood park. Mesto bi to zemljišče lahko spremenilo tako, da bi služilo za oddih Clevelandčanom. Od strani mesta je bilo zemljišče precenjeno na $130,000, toda lastniki zahtevajo $175,000 in še $40,000 za poslopja. Tu je zid, preko katerega nihče zaenkrat ne bo skočil.

Prodajni davek

Dasi je od lanskega leta odpravljen prodajni davek na živila, pa je država dobila v pretečenem tednu več denarja od prodajnega davka kot v istem tednu lansko leto, ko je bil prodajni davek na živila še v veljavi. Zadnji teden je prinesel prodajni davek $1,135,415, a isti teden v lanskem letu $1,081,030.

Začetek organiziranja

Unijski voditelji so začeli z organizatoričnim delom pri American Steel & Wire Co. v Cuyahoga in Newburg delavnicah. Unija išče pripravne ljudi, ki bi podpisali karte za pristop k uniji, da se tako lahko ustanovi prva podružnica pri tem jeklarskem podjetju.

Ječa in žena

Treviso, Italija, 10. aprila. Jacobo Bastanietto, star 31 let, se ga je tako močno nasrkal, da ga je morala policija odpeljati iz gostilne. Toliko pa je bil še pri pameti, da je prosil policijo, naj ga nikar ne pelje domov, kajti njegova žena mu bo premikastila vse kosti, če ga vidi pijanega. Prosil je, naj ga spravijo v ječo. Policija je ugodila prošnji pijanca in ga odpeljala v zapor. Prišel je v celico, kjer se je nahajala tudi neka ženska. Z grozo in strahom je Bastanietti takoj dognal, da je to njegova žena, ki je bila uro prej aretirana radi — pijanosti!

—o—

Relif in davki

Washington, 10. aprila. Vodja demokratske večine v senatu, senator Robinson je imel včeraj konferenco s časnikarji. Tekom konference je senator Robinson izjavil, da bo skoro gotovo v prihodnjem letu zvezni relif znatno manjši kot letos. Brez dvoma je, da če se bo relif nadaljeval, da bodo morali biti vpeljani novi davki, toda predsednik Roosevelt se je odločno izjavil proti novim davkom. Posledica tega bo, da se bo moral znižati relif. Tudi ostali senatorji so mnenja, da se morajo prej stroški zvezne vlade znižati kot pa davki zvišati.

—o—

Fašisti v Belgiji poraženi

Bruselj, Belgija, 11. aprila. Fašizem v Belgiji je doživel v nedeljo občuten poraz, ko so volivci izvolili Paula van Zeelanda, da jih zastopa v parlamentu. Van Zeeland je bil vzgojen v Zed. državah. Njegov nasprotnik, vodja monarhistov v Belgiji in vodja fašistov, Degrelle, je dobil neznatno število glasov. Za Van Zeelanda je bilo oddanih 275,840 glasov, za Degrella pa 60,242. V slučaju, da bi Degrelle zmagal, bi bil kralj prisiljen razpustiti parlament in Belgija bi dobila fašistovsko obliko vlade.

—o—

So se premislili

Pretekli teden je družba cestne železnice v Clevelandu vrgla iz urada mestne eksperte, ki so pregledovali knjige kompanije v svrho, da doženejo, koliko je kompanija vredna za slučaj, da bi mesto kupilo železnico in jo obratovalo. Nastal je velik krik pri mestni vladi, ki je začela groziti s tožbo napram kompaniji. Slednja je sedaj povabila mestne eksperte, da lahko pregledujejo kompanijske knjige.

Vojaška služba

The United States Recruiting Service v Clevelandu želi, da se zglasi 50 mladih mož za vojaško službo v Fort Knox, Kentucky, 50 mož za Fort Harrisin, Ind., in 50 mož za Fort Hayes, Ohio. Prositelji morajo biti med 18 in 35 let stari, neporočeni, in dobrega moralnega značaja. Oglasite se v sobi št. 101, staro poštno poslopje, Cleveland, Ohio.

Otvoritev opere

Nocoj večer je svečana otvoritev operne sezone v Clevelandu, kakor je nismo imeli že pet let v našem mestu. Najslavnejši pevci Metropolitan operne družbe so dospeli ob tej priliki v Cleveland. Predstave se vršijo ves teden, v sredo in soboto tudi popoldne in zvečer.

Prijeti mladi roparji

Policija je včeraj prijela tri mlade roparje, katerih eden je star 17 let, dva pa vsak 16 let. Pobje so priznali, da so preteklo soboto napadli poznanega hrvatskega krojača Mariana Živkovića, ki je šel ravno v Hrvatski Narodni Dom, 6314 St. Clair Ave. na veselico. Mladi lopovi so zapovedali Živkoviću, da dvigne roke, toda Živković se je smejal, češ, da se šalijo, nakar so fantalini začeli streljati in nevarno ranili Živkovića, ki se nahaja sedaj v Glenville bolnišnici. Živković je detektivom dobro opisal paglavce, in detektiv Phillip Grill se je takoj spomnil na prave. Šel je z drugimi detektivi na dom fantalinov, toda gnezdo je bilo prazno. Detektivi so pa vseeno noč in dan stražili hišo, in res, lumpje so se vrnili. Po zaslišanju so priznali, da so napadli Živkovića, obenem so pa tudi priznali več tatvin in ropov v slovenski naselbini. Kdor izmed rojakov je bil zadnje čase napaden, se lahko poda na centralno policijsko postajo, kjer lahko identificira lopove, ki bodo te dni prišli pred mladinskega sodnika.

—o—

Znižanje elektrike, telefona, plina

Cleveland je lahko vesel v teh dnevih v gotovem oziru. Dočim se dvigajo cene življenskim potrebščinam, pa se znižujejo cene telefonu, elektriki in v kratkem pride tudi plin na vrsto. The Cleveland Electric Illuminating Co. je znižala cene elektriki za približno 15 do 25 odstotkov. Znižanje stopi v veljavo 1. maja. Za privatno družbo se je oglasila tudi mestna vlada, ki bo predlagala pri nocojšnji seji mestne zbornice, da se znižajo cene mestni elektriki, tako da mesto ne bo zaostajalo za privatno družbo. Mestna elektrarna ima 53,000 odjemalcev, privatna električna družba pa 283,000 v Clevelandu. Telefonska družba je že prej znižala cene telefonu. Znižanje je v veljavi od 1. aprila naprej. Nocoj bo tudi predlagano na seji mestne zbornice, da se znižajo cene plinu za 5c pri 1,000 kubičnih čevljih. Tozadevna pogajanja so v teku in najbrž se bo plinska družba podala. Nadalje so v poteku pogajanja za znižanje vozninе na cestni železnici, kar je pa bolj kočljiva zadeva. In če bi mesto sedaj še izjavilo, da je pripravljeno znižati cene vodi, katere so nam pred štirimi leti navili za 100 odstotkov navzgor, tedaj bi bilo življenje bolj prijetno.

—o—

Prva obletnica

V torek 13. aprila se bo ob 8. uri zjutraj brala sv. maša v cerkvi sv. Vida za pokojnim Louis Kovačič v spomin prve obletnice smrti. Sorodniki in prijatelj so prijazno vabljeni.

Smrtna kosa

V nedeljo zjutraj je preminula na svojem domu na 12709 Longmead Ave., v West Parku, Mrs. Mary Sokcevich. Pogreb bo vodil A. Grdina in Sinovi pogrebni zavod. Podrobnosti jutri.

Na tržnici

Na javni tržnici je padla cena moki za 15c pri sodu, zvišale pa so se cene fižolu, zelju in enakim zelenjavam. Cena surovega masla in jajec je nespremenjena.

Prijet Clevelandčan

Iz Francije se poroča, da je bil tam 27. marca aretiran neki Vachel Lindsey Blair, star 22 let, rojen Clevelandčan. Prijeli so ga, ker je hotel iti v Španijo. Mladi Blair je bil dijak na Western Reserve univerzi v Clevelandu. Zaeno s 24 drugimi ameriškimi državljani je bil obsojen v 20 dni zapora v Perpignanu, ker so se hoteli vtihotapiti v špansko socialistično armado. Kakor hitro pride ta skupina iz francoskih zaporov, bodo vsi skupaj deportirani v New York. Aretirani so priznali, da so se hoteli pridružiti socialistični armadi na Španskem.

—o—

Delavski položaj

V Clevelandu je nastalo premirje med unijskimi člani, ki so bili zaposleni pri Osborne Mfg. Co. in med člani kompanijske unije. Premirje traja do danes veče r, ko bodo unijski člani skušali doseči sporazum s kompanijo. — Delavski spor pri Electric Vacuum Cleaner Co. na Ivanhoe Rd., je bil poravnan. Unijski voditelji pri A. F. of L. in C. I. O. so se sporazumeli v toliko, da naj se vsi delavci pri omenjeni kompaniji organizirajo pri A. F. of L. Mnogo Slovencev je zaposlenih pri omenjeni kompaniji. — Pri Dill Mfg. Co., 694 E. 82nd St. se je položaj tudi v toliko spremenil, da je kompanija pripravljena pogajati se z unijo. — Do sporazuma je prišlo med lastniki podjetij, ki prodajajo premog in med unijo voznikov premoga. Vozniki bodo dobivali zanaprej 5c več na uro. Oni delavci pa, ki so zaposleni na jardih premogovnih družb, bodo dobivali 60c na uro.

—o—

Sv. birma

Iz škofijskega urada se naznanja, da se bo vršila sv. birma v sledečih župnijskih cerkvah tekom maja meseca: 16. maja: pri sv. Alojziju na 109. cesti in St. Clair Ave. V torek 18. maja, ob 3. uri popoldne pri sv. Kristini na Bliss Rd., isti dan, ob 7:30 zvečer v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. V sredo, 19. maja, ob 7:30 zvečer v cerkvi sv. Vida.

Smrtna kosa

V nedeljo popoldne je preminula Mrs. Mary Lukač, 15615 Trafalgar Ave. Umrla je v Lakeside bolnici. Pogreb se bo vršil iz August Svetek pogrebnega zavoda. Podrobnosti prinesemo jutri.

Mladinski pevski zbori

Zastopniki mladinskih pevskih zborov so vabljeni na sejo, ki se vrši v torek 13. aprila ob 8. uri zvečer v S. N. Domu na St. Clair Ave. — Tajnica.

Ponarejeni bankovci

V urad okrajnega blagajnika so bili zopet prinešeni $10.00 bankovci, ki so ponarejeni. Kar štiri so dobili hkrati. Nekdo je plačal davke s temi bankovci.

Poročna dovoljenja

Poročno dovoljenje sta dobila Mr. John A. Hlad, 1024 E. 64th St. in Miss Anne G. Tomazin, 5700 Bonna Ave. Obilo sreče!

* Kanadska vlada je prodala milijon bušlov koruze in 600,000 bušlov pšenice v Evropo.

* 70,000 elektrikarjev, kovinskih delavcev in tesarjev je zaštrajkalo na Danskem.

Siromaščina in pomanjkanje sta največja nasprotnika demokracije. Ljudje morajo imeti udobno življenje

Cleveland. — "Ameriški narod mora ustvariti ekonomsko demokracijo, da lahko garantira politično demokracijo, se je izjavil včeraj Marc Grossman, načelnik okrajne relifne komisije.

"Večina Amerikancev, katerih življenje ni uničila depresija," je nadaljeval govornik, "je ohranilo iskreno vero v ameriško demokracijo. Smatrajo jo, da je nesmrtna. Toda kaj z onimi, katerih življenje je bilo oropano vsake udobnosti?"

Govornik je povdarjal, da smo imeli čase, ko je pomenila svoboda samo izvajanje civilnih državljanskih pravic. Danes pa išče narod svobodo tudi v tem, da se reši lakote in pomanjkanja in si ustvari vsaj deloma udobno življenje.

"Tu obstoji nevarnost za demokracijo," je rekel relifni načelnik. "Ljudje, potlačeni in ponižani, v praznem upanju za obstanek, so najboljši predmet zlatim obljubam diktatorjev, ki obljubujejo boljše čase.

"Še danes imamo 74 odstotkov ameriških družin, ki si komaj kupujejo najbolj potrebno za življenje. Povprečno narodno bogastvo se mira zvišati, medsebojno sovraštvo mora prenehati in ko-operacija vseh bo prinesla boljši obstanek."

—o—

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po številnih naših naselbinah

V Cliff Mine, Pa., je avtomobil do smrti povozil rojaka Jos. Redka, ki je bil star 56 let in doma od Krke pri Novem mestu. Pokojni Redek je bil v Ameriki 32 let in zapušča ženo in osem otrok, v starem kraju pa tri sestre.

V Ironwoodu, Mich., je umrl rojak John Kukar star 64 let. Rojen je bil v Semiču. V Ameriki je živel nad 50 let. Zapušča dve hčeri in enega sina.

Kot kvotni priseljenec je dospel v Chicago Louis Malina, star 24 let in doma iz Kašč pri Semiču na Dolenjskem.

Jos. Vidic, Milwaukee, Wis., je dobil iz Merceda, Cal., brzojavko, v kateri se mu naznanja, da je bil tamkaj ubit v rudniku njegov brat Frank Vidic. Pravo ime brata je Florjan, torej Jos. Vidic ni na jasnem, ali je to njegov brat, ki mu že sedem let ni nič pisal in njegovo zadnje pismo je bilo iz države Idaho. Jos. Vidic prosi rojake v Californiji, da mu vse natančno sporočijo.

V Carlinville, Ill., je avtomobil do smrti povozil rojaka Jos. Novaka, ki je bil star 54 let in doma iz Sneberja pri Ljubljani. V Ameriki je bil 35 let in zapušča v Clevelandu več sorodnikov.

—o—

Trgovci podpirajo

State Merchants Association v državi Ohio se je ugodno izjavila o predlogu našega državnega senatorja Wm. Boyd-Boića, katerega je vložil pretekli teden v senatni zbornici in katerega namen je znižati delovne ure žensk in nedoletnih od 9 na 8 ur na dan. Vse ženske uslužbenke in nedoletni v trgovinah v mestih, ki imajo nad 5,000 prebivalcev bi zaposlovale svoje uslužbence le 48 ur na teden. Postava je naperjena proti gotovim "čizlerskim" trgovcem. ki silijo uslužbence do 75 ur tedenskega dela.

Zanimivo za gozdarje

Tisoče naših rojakov je delalo in dela še danes po raznih šumah v državah Nove Anglije, v Pennsylvaniji, West Virginiji, v Michiganu ali kje drugje. Svoječasno je bil tam dober zaslužek. Sedaj se pa poroča, da je neki Kirk Knight, iz Barlett, Texas, iznašel stroj, ki seka tudi najmočnejša drevesa. Spredaj je traktor, zadaj so pa ogromnim škarjam podobni noži, ki podsekajo lahko 22 palcev debelo drevo. En tak stroj naredi v enem dnevu delo, ki ga je sedaj opravljalo 200 gozdarjev. Zopet bo moralo stotine ljudi zgubiti delo.

Zmaga šoferjev

Vozniki taksijev v Clevelandu so si priborili zmago, ne da bi zaštrajkali. Vse tri kompanije so obljubile in podpisale pogodbo, v kateri garantirajo zanaprej minimum $15.00 tedenske plače, poleg tega pa bodo dobivali šoferji 40 procentov od vseh dohodkov nad $37.50 na teden. Sedanja plača je bila $12.00 na teden in 35 odstotkov od dohodkov nad $34.00 na teden.

Kdo kaj ve?

Rojak Frank Pauček, vas Dolnja Straža, p. Straža, Jugoslavija, nam piše: "Bral sem v "Ameriški Domovini" še lansko leto, da je umrl Pauček. (Kaj je bilo njegovo krstno ime, tega rojak iz domovine ne poroča. Op. ured.) Jaz sem njegov bratranec in še pet drugih v domovini. Torej vas prosim, da bi mi pomagali, da pronajdem, ker sem slišal, da je zapustil denar v neki banki. In iščem tudi moja dva brata Janeza in Ludvika Pauček. Ko sem jaz odhajal v staro domovino leta 1908, sem ju pustil v Ameriki. Janez Pauček je stanoval v Pueblo, Colo., Ludvik Pauček pa v Clevelandu. Od onega časa ni nihče ni sporočil v domovino, ali sta še živa ali ne. Prosim rojake širom Amerike, če kdo kaj ve o tem, da sporoči na gorejšnji naslov."

Poročnik Nebe

Bivši policijski poročnik John Nebe, ki je bil tožen grafta in izsiljevanja denarja, zaenkrat še ne bo šel v zapore. Porota, ki je imela njegovo usodo v rokah, se ni mogla zediniti. To je bil vzrok, da je sodnik Silbert razpustil poroto. Med porotniki je bilo osem žensk in štirje moški. 9 porotnikov je glasovalo za krivdo, trije proti. Med temi tremi so bile tri mlade ženske. Nebe bo moral sedaj še enkrat pred sodnijo in poroto.

Za lovce

Državna postavodaja je sprejela postavo glasom katere mora vsak lovec nositi všite gotove številke na svojem jopiču, kadar se nahaja na lovu. Sedaj pa naznanja državni urad, da letos te postave še ne bo spravil v veljavo, pač pa šele v letu 1938.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, $5.50; pol leta, $3.00.
Za Evropo, celo leto, $8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 85, Mon., April 12, 1937

"Pregled aktivnosti in stanja J. S. Z."

Nedavno tega smo čitali v "Proletarcu, ki je glasilo Jugoslovanske Socialistične Zveze v Ameriki, izčrpen pregled o aktivnosti in stanju omenjene jugoslovanske socialistične zveze, katero pa tvorijo v pretežnem delu Slovenci v Ameriki.

Ker se "Proletarec" mnogokrat prav neopravičeno obregne v naše razmere, v poslovanje naših organizacij, narodnih zavodov in slovenskih župnij, naj nam bo ob tej priliki dovoljeno, da se ne obregnemo tudi mi ob J. S. Z., pač pa da citiramo dobesedno kar je bilo napisano v "Proletarcu" o njih lastni organizaciji.

Toliko krika in vika pošilja "Proletarec" tedensko v slovensko javnost, da bi človek mislil, da lastujejo najmanj dve tretini slovenske Amerike, v resnici pa sodrugov po celi Ameriki, kar se tiče naših ljudi, ni niti toliko, kot premorejo večja slovenska društva, vsako posamezno, podpornih članov in članic.

Noben izgovor ne pomaga, da so "delavci nezavedni," in da "ne razumejo socializma" itd. Danes ameriški delavci dosti čitajo, njih delovne ure so bile znižane in imajo več časa za duševno izobrazbo, toda najbrž odklanjajo socialistično izobrazbo. Samo v Clevelandu n. pr. je pri zadnjih volitvah dobil slovenski kandidat za sodnika šest tisoč več glasov, kot pa jih je dobil socialistični kandidat za predsednika v vseh 48 ameriških državah. V takem položaju mora biti nekaj narobe s stranko.

Pa dajmo, da čujemo, kako se glasi uradno poročilo v "Proletarcu" glede "pregleda aktivnosti in stanja slovenskih socialistov v Ameriki. Z dne 7. aprila, 1937, poroča "Proletarec" sledeče:

"Tajnik Pogorelec prečita pismo Geo. Maslacha, tajnika srbske sekcije JSZ. Sporoča o težkočah, ki jih imajo v svojem pokretu in da jim dozdaj še ni bilo mogoče izvoliti odbornikov. Storili bodo to, ko premagajo ovire."

"Jacob Bergant, Lisbon, Ohio, piše, da je njih klub prenehal poslovati in ga spet obnove čim pride "do kakega združenja med delavstvom." Vzeto na znanje."

"Do konca leta 1936 je JSZ imela triintrideset aktivnih klubov. Prenehali so tekom leta klubi v Virdenu, Ill., Gowandi, N. Y., Herminie, Pa., Maynardu, Ohio, pasivna pa sta ob času te seje kluba v Power Point, Ohio in v Bear Creek, Montana. Ti klubi so prenehali največ radi krize, ker so se morali člani raziti za delom vsekrižem."

"Na podlagi povprečnega števila razpečanih članskih znamk je štela naša zveza lansko leto 643 članov, ali 56 manj kot leto prej." (Dasi so se delavske razmere v letu 1936 za 50 odstotkov izboljšale. Op. ured. A. D.).

"V blagajni je $1,172.41. Od te svote je v Millard State banki, ki je v likvidaciji, $369.65." (Mi nismo še nikdar slišali, da bi "Proletarec" napadel Millard State banko, ki je morala likvidirati, dočim je plenty napadov napisal na slovensko bančno podjetje v Clevelandu, pri katerem "Proletarec" tudi centa ni zamudil. Op. ured. A. D.).

Nadalje vidimo iz istega poročila, da je Jugoslovanska socialistična zveza v Ameriki poslala v Španijo $238.26 za madridsko vlado, kljub temu, da je bilo nabranega $798.73. Toda za ameriškega delavskega voditelja so dali samo $7.00, da se ga osvobodi iz zaporov, kjer se nahaja po nedolžnem že 20 let! Končno pa pravi, da so pasiva Zveze za $709.85 več kot pa znaša vsa imovina.

Gori omenjene točke smo povzeli direktno iz "Proletarca," da ne bo kdo očital, da "potvarjamo" kot se pri kolegih v Chicagu prav rado godi. Svojim lastnim številkam bodo ja verjeli!

Ni naš namen napadati sodruge, toda napisali smo te vrstice iz vzroka, ker se neprestano vtikajo v naše lastne zadeve in pikajo in špikajo, kjer morejo. Če bi nekoliko več novih metelj sami kupili in pometli pred svojim pragom, bi ne bilo napačno.

Saj končno vsi lahko v miru in pošteno živimo, če je nekoliko manj fanatizma in toliko več dobre volje za prave delavske interese in delo za pravi napredek naroda.

Kaj pravite!

France Barbič je zopet kihnil. Oni dan je zapisal v Proletarcu, da on ne bere A. D. in če bi tudi drugi tako napravili, bi bilo kmalu po listu. Absolutna živa resnica, France naš ljubi. Bomo pa še mi eno rekli. Pisec teh vrstic se ne vozi po ulični železnici. In če bi še drugi ljudje tako napravili, pa bi France Barbič kmalu vložil pdošnjo pri WPA za cesarsko službo. How do you like that, Frank?

* * *

Javna tajnost je, da si župan Burton ne more lastiti kredita, da je on poiskal tako finega direktorja javne varnosti, kot ga imamo danes v osebi Eliota Nessa. Direktor Ness je bil, kot se šepeče, poslan v Cleveland direktno od vlade Zed. držav, da pripelje k "ofru" tiste, ki niso prijavili svojih dohodkov za davek. Graft pri policiji je bil pa čisto slučajno razkrit in največja zasluga za to je pa našega councilmana, Toneta Vehovca. Mr. Ness je bil tajno na delu v Clevelandu že mnogo prej, predno je bil imenovan za direktorja javne varnosti.

BESEDA IZ NARODA

Tudi mi smo slišali program

Warren, O.—V A. D. sem brala, kako je vaš urednik vrtil in vrtil, pa ni mogel dobiti radio programa, ki ga je oddajala Jugoslavija na 31. marca. Vi ste mislili, da so vas potegnili za prvega aprila, pa vas niso, ker mi smo slišali ta program prav dobro na našem radiju. Sicer je res precej časa vzelo, da smo ga dobili in sicer se je slišal pri nas na 9680 kilociklih. Program se je dosti dobro slišal, samo včasih je malo zavalovilo, kot bi se lovile besede na močnih valovih razburkanega morja. Poročali so, da bomo zopet imeli priliko slišati program iz Jugoslavije na 14. aprila in sicer ob istem času, to je ob sedmih zvečer po tukajšnjem času. Ako g. urednik tudi zdaj ne bo mogel dobiti na svoj radio tega jugoslovanskega programa, naj pride poslušat pa k nam v Warren. Boste prav komodno sedeli pri našem radiju. Pozdravljeni!

Anna Petrich.

—o—

Za kulturni vrt

Euclid, O.—Kakor je bilo že poročano, da se tudi tukaj pripravljamo, da doprinesemo svoj del za Jugoslovanski kulturni vrt. Nedavno tega je bilo poročano, da bo vprizorjena igra, kar se je pa opustilo iz vzroka, da se drugim društvom ne škoduje v tem pogledu. Vprizorilo pa se bo na odru nekoliko več zanimivih predstav, kot umetne plese, petje, akrobatne umetnosti in še mnogo drugih zanimivosti. Poleg tega bo pa na razpolago izvrstna godba Krištof bratov, ki znajo tako izvrstno igrati za vsakogar.

Ali ni tudi naša dolžnost, da tudi mi doprinesemo nekoliko žrtev za naš skupni Jugoslovanski kulturni vrt, ki bo last vsega naroda, ne pa morda kakega posameznika. Saj naši kulturni možje, kateri so postavljeni ali še bodo v ta vrt, niso izlivali svoje srčne krvi v svoje spise, pesmi in knjige le za nekatere, pač pa za vse nas, brez razlike na mišljenje in kaj je kdo. Kako lepo bi bilo, če bi mi vsi pokazali ljubezen in lojalnost do teh naših velikih mož, katerim bodo postavljeni spomeniki v tem našem kulturnem vrtu kot neminljiv dokaz še poznim rodovom, da je tudi mali slovenski narod pomagal graditi Ameriko in dati svoj delež srčne kulture. Narodova slava se bere v spomenikih, kakor se bere egiptovska v piramidah, ki še mogočno pričajo o slavnih prošlih dneh.

V soboto večer 17. aprila napolnimo dvorano sv. Kristine. Ne bo se več nadlegovalo po hišah za prispevke, ker odbor poznate in mu lahko oddaste, kolikor želite. Vse do pičice bo zabeleženo koliko je kdo dal. Za 17. aprila bo vstopnina samo 25 centov, da se da tako prilika vsem, da se razvesele, pri tem pa ob istem času pomagajo dobri stvari.

V tej kampanji so prispevali sledeči: John Kinkopf $1, Mike Kroflič $1, Uršula Trtnik $1, Joe Stupica 50c, F. K. $2, neimenovani 25c. Vsi ti so darovali za spomenik Simona Gregorčiča. Drugič bodo priobčena pa še imena onih, ki bodo še kaj darovali. Pozdrav!

Frances Kosten.

—o—

* Kongresman Bernard, Eveleth, Minn., je predlagal v kongresu, da se odpravi vojaška uprava gozdnih taborišč.

Svoji k svojim!

Cleveland, O.—Pred nekaj tedni smo brali v naših lokalnih listih, da je agilen voditelj in učitelj kadetov našega društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ sobrat John Sušnik v družbi našega člana Jerry Bohinca na 6104 St. Clair Ave. otvoril novo trgovino s pohištvom pod imenom Norwood Appliance & Furniture Co.

Jaz sem se nameraval udeležiti otvoritve tega podjetja, pa sem bil ravno isti dan odsoten; mudil sem se namreč na basketball turneji v Jolietu, Ill. (Ker je bil to tudi moj prvi obisk v glavnem uradu naše Jednote, bom opisal in priobčil moje vtise, katere sem odnesel iz naše slavne glavne "kanclije" priobčil v eni izmed prihodnjih izdaj.)

Torej otvoritve se nisem udeležil, zato sem sklenil obiskati Johna v njegovi trgovini enkrat pozneje. Pa sem se zadnjič ustavil pred omenjenim lokalom ali trgovino, ki je last naših članov. Že zunanjost je dokaj privlačna. Izložbeno okno je bogato naloženo in dobro razsvetljeno, vse kakor kje doli na Euclid Ave. v glavnem trgovskem delu mesta. V notranjosti trgovine mi je oko takoj obstalo na krasnem različnem pohištvu, vse prav na moj strski način porazdeljeno in postavljeno. Takoj se vidi, da sta tukaj gospodarja, ki razumeta svoj poklic.

Ker je bil John ravno zaposlen z neko odjemalko, sem počakal, da dotičnica odide; rad bi se bil namreč kaj ž njim pomenil glede naših kadetov. Čakati sem moral skoro celo uro predno je bila vsa kupčija za neko krasno novomodno ledenico sklenjena. Takoj sem začel študirati, da bo z Johnom bolj težko, da bi še v bodoče prihajal učit naše kadete, ker je gotovo vedno zelo zaposlen. Pa je mojster John naredil kupčijo, saj zna tako prepričevalno govoriti o veliki udobnosti in ekonomiji glede ledenic ali refrigeratorjev po angleško. Kdor ne veruje, naj sam poskusi, da bo tam dobro postrežen in poceni tudi.

Dasi zelo zaposlen, je končno John vseeno obljubil še napre voditi in učiti naše telovadne skupine.

Mi mu, tako tudi njegovemu kompanjonu Mr. Bohincu, želimo pri novem podjetju največ uspeha; tega pa bosta dosegla, ako se naši člani in rojaki držijo znanega gesla: Svoji k svojim!

John Pezdirtz.

—o—

Poroka pri Culukafrih

Ko si ženin pri Culukafrih izbere nevesto oziroma dekleta, ki bi jo rad za ženo, gre k dekletovim staršem, da vpraša za njeno roko in da odgovori na razna sitna vprašanja glede finance. Ženin ima dobre prijatelje, ki gredo to važno novico hitro povedati njegovi ženi, da se tako on izogne tej sitnosti. Dovoljeno jim je namreč več žen, kolikor jih pač morejo preživeti. Dekletov oče je ponosen, da je prišel snubač v hišo ali kočo, vendar tega na zunaj ne pokaže. Zato ne pozabi omeniti, da jih njegova hči lahko dobi deset na en prst, pet pa prav gotovo.

Ženin pa ve, da je temu vse drugače in da dekle komaj čaka, da vpraša zanjo. Saj se mu je oni dan nasmejala in to je dovolj velik dokaz, da bi bila rada njegova žena. Dekletov oče zahteva petdeset krav za hčer. Končno se zedinijo za trideset. Dekleta tega plemena so strašno ponosna, če morajo ženini zanje mnogo plačati. Sicer se pa ne zahteva takoj vsega, ampak gre na odplačila kot v Ameriki, če kupite električno ledenico.

Zdaj, ko je dobil ženin obljubo, da bo dobil izbrano nevesto, ima dolžnost, da pove o tem svoji ženi. Kot rečeno, te sitnosti se izogne s tem, da mu oskrbi to važno opravilo njegov tovariš. Sicer pa za ženo to ni nobena novica, ker se je o tem že dolgo šušljalo. So tam prav tako gibčni jeziki kot drugod po svetu. Sicer pa žena itak ve, da ima mož vso pravico pripeljati k hiši kolikor hoče žen, samo če jim ima dati kaj jesti.

Ko pride poročni dan, je vsa naselbina pokonci. Mladina se okrasi z raznim perjem in drugim lišpom in začne se ples. Pri tem vsak poskuša napraviti kolikor mogoče šundra in vpitja, da je res veselje poslušati. Vsa vas je povabljena na ženitovanje. Ko pripeljejo nevesto, jo začno moški na vsa usta grajati in se norčevati iz ženina, da je preveč plačal zanjo. Taka je tam navada, zato nevesta tudi nikomur ne izpraska oči radi tega. Nevestina žlahta pa hvali nevesto in vpije, kako da je nevesta lepa in da se niti meriti ne da s kravami, ki jih je plačal zanjo. Še z zlatom ne bi odtehtal njene lepote.

Zatem pripeljejo na sredo vasi vola, katerega slovesno zakoljejo. Nato začno dekleta svoj divji ples okrog vola. Vedno hitreje in hitreje plešejo, dokler končno vse poskačejo na vola. Pravijo, da je ta običaj še iz onih časov, ko so za take slučaje imeli človeške žrtve, katere so enostavno poteptali do smrti. V nekaterih krajih še dandanes vola ne zakoljejo, ampak toliko časa skačejo po njem, da pogine.

Potem odpeljajo dekleta nevesto v ženinovo kočo. Ženin mora pa zajeti v posodi nekaj krvi ubitega vola, ter jo zliti na nevesto, da je poroka veljavna. To pa skušajo preprečiti dekleta, ki so zaprle nevesto v ženinovo kočo, zabarikadirale vrata in se postavila v gosti vrsti pred vrata. Ženin in njegovi tovariši naskočijo trdnjavo in napravijo končno pot ženinu v kočo.

Ti poročni obredi se pričnо navadno ob dveh popoldne in trajajo z raznimi ceremonijami do večera, ko se prične gostija. Gostijo se in pijo doma napravljeno pivo, ki ima precej "kika." Vsak se potrudi, da se naje in napije, kolikor prenese želodec. Navadno je vsa vas pijana in tudi ženin se ga tako natreska, da niti ne ve, da se je današnji lepi dan oženil. Navadno pride ponj nova ženica, ki ga tira domov. Če ga gredoč kaj zmiva, ni znano, ker je morda bolj potrpežljiva kot so njene bele sestre po svetu.

—o—

ZNANOST ŠIRI VPLIV GLASU

V preteklosti so izvajali slavni glasovi velik vpliv in so večkrat vplivali na dogodke, toda dandanes je glas v mnogih ozirih večje važnosti kot je bil kdaj poprej. Znanost je silno razširila obseg vplivnosti glasu. Pred pičlimi par leti je mogla razmeroma le mala množina ljudi naenkrat poslušati pevca, igralca ali govornika, dočim je danes mogoče slišati glas dobesedno okoli sveta.

Ljudje lahko sede v svojih domeh ter poslušajo opere, ki so vprizorjene v razdalji par tisoč milj. Po radio lahko slišijo zadnje igre na Broadway celo prej kot so predstavljene na odru. V stoterih mestih lahko vidijo množice ljudi naenkrat film ter slišijo glasove igralcev in igralk. Po domeh širom dežele lahko slišijo družine petje in besedo napovedovalcev. Moderni umetniki opere ,odra in filma imajo torej večjo priliko in večjo odgovornost kot so jo kdaj imeli prej njihovi predniki. Vsled tega morajo umetniki z največjo skrbjo zaščititi svoje glasove. Paziti morajo, kaj jedo, kaj pijejo in kaj kade.

Vsled tega je značilno, da so razni slavni umetniki opere, odra in filma nedavno ugotovili, da ljubijo pri cigaretah lahko kajo, ki je mila za njihova grla in vsled tega izbirajo Lucky Strike. Luckies so prava kaja, prosta gotovih dražljivcev, ki so bili odstranjeni iz nje potom izključnega procesa "It's Toasted." In Luckies nudijo tisto zaščito grla, ki jo zahtevajo slavni umetniki odra, opere in filma, katerim pomenijo glasovi premoženje.

—o—

VELIK IZLET V STARO DOMOVINO

Kot vam je znano priredi Srbski narodni savez poseben uradni izlet, ki bo plul na Cunard White Star parniku Berengaria na 19. junija iz New Yorka. Izlet bo pod osebnim vodstvom Mr. B. M. Pekicha, glavnega tajnika.

Temu izletu se bo pridružil tudi Mr. M. S. Ekerovich, uradnik Cunard White Star črte.

Mr. Ekerovich je dobro poznan mnogim izmed vas ter bo pomagal na tem izletu, da bo šlo vse v redu. Bo posebna kuha, dovolj zabave, plesa, iger, kar vam zagotavlja prijetno vožnjo v družbi vaših rojakov.

Ako boste želeli, si boste na tem potovanju spotoma lahko ogledali svetovno razstavo v Parizu. Udeležili se boste lahko tudi skupnega izleta na grobnico kralja Aleksandra.

Pridružite se temu izletu, ki bo eden najlepših, kar ste jih še imeli. Nekaj boljših prostorov je še na razpolago v turistovskem in 3. razredu. Hitite in si jih rezervirajte.

Po oddihu v stari domovini se vrnete lahko nazaj na najnovejšem in najhitrejšem parniku QUEEN MARY in samo nekaj malega doplačate.

Za podrobnosti glede tega izleta vprašajte svojega lokalnega agenta ali pa pri Cunard White Star Line.

—o—

IZ DOMOVINE

Smrtna kosa

V ljubljanskem Leonišču je umrl Franc Rajčevič ,resign. župnik in beneficat v Vogljah v župniji Šenčur pri Kranju. Rodil se je na Trati nad Škofjo Loko in bil v 73. letu starosti ter 47. letu mašništva.

Ivan Bajželj, strokovni učitelj v. p. v Ljubljani je po hudem trpljenju umrl.

V Lučah je umrla g. Marica Pustoslemšek, poštarica in posestnica.

V Št. Janžu na Dolenjskem je odšel v večnost Ivan Prijatelj, posestnik in trgovec.

V Ljubljani je umrl gospod Ivan Malenšek, železniški nadsprevodnik v pokoju.

V Mostah je v 89. letu starosti umrla gospa Frančiška Marenčič rojena Grum.

V Šiški je v 78. letu starosti umrla Marija Kavčič rojena Kozjek, upokojenka tobačne tovarne.

V Ljubljani je umrla Marija Vrhunc rojena Kozina.

V Dolnjem Logatcu je umrla Kati Strban rojena Maček.

V nedeljo zjutraj je cerkljanski zvon oznanil, da je spet odšel od nas v kraje, odkoder se nikdo več ne vrne, mož izrednega značaja in kreposti. Zvon nam je oznanil, da so ta mož Jernejev oča, Jernej Vombergar.

Št. Janž na Dolenjskem. V Orehovici je umrl g. Lamovšek Jernej. Bil je delj časa odbornik hranilnice in posojilnice, nad 20 let vnet cerkveni pevec, odločen mož krščanskega mišljenja, ter naročnik samo katoliškega časopisja. Širom domovine je imel prijatelje, ki so ga poznali kot gostoljubnega in veselega ter značajnega človeka.

V Ljubljani je umrla Marija Virant rojena Steklasa v starosti 81 let.

V Podbrezjah na Gorenjskem je na praznik sv. Jožefa umrla v 73. letu trpljenja in skrbi polnega življenja Marija Kozjek, vzgledna in delavna krščanska mati.

Strašna nesreča v kamnolomu

Avtobus iz Žužemberka je pripeljal v ljubljansko bolnišnico dva grozno razmrcvarjena ponesrečenca. Bila sta to Franc Macarol in njegova mlajša sestra, 31 letna Angela, oba iz Poganja vasi pri Žužemberku. Oba sta delala v tamkajšnjem kamnolomu ter sta razstreljevala skale. Franc Macarol je napeljal vžigalno vrv do skal, toda do eksplozije ni hotelo priti, zato je stopil bližje, da bi pogledal, zakaj vžigalna vrv ne gori. V tistem trenutku je strašno eksplodiralo. Franc in Angela sta obležala pod kopo kamenja, vsa krvava in razbita. Franc, ki je bil bližje eksploziji, je bil takoj nezavesten. Angela pa je omedlela tudi zaradi silnih bolečin. Drugi delavci so izvlekli oba ponesrečenca izpod kamenja in ju naložili na avtobus, ki ju je prepeljal v ljubljansko bolnišnico. Poškodbe obeh so strašne. Oba sta dobila pretres možgan, oba bosta najbrže izgubila trajno vid in sta tudi gluha. V bolnišnici je bil Franc do večera še vedno nezavesten. Angela pa je pokazala sicer nekaj znakov zavesti, zaradi slepote in gluhote pa ne more izpovedati nič podrobnega o nesreči.

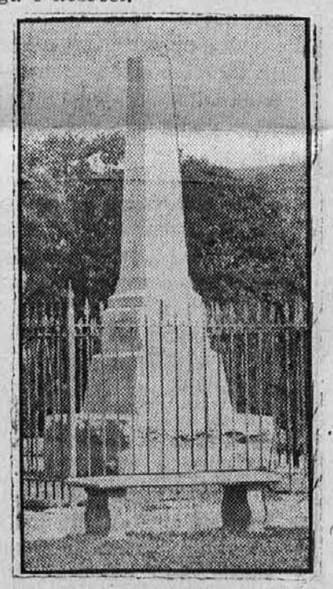

V Fort Riley, Kansas, je postavljen ta spomenik, ki znači uradno zemljepisno središče Zed. držav, ali zemljepisno os naše dežele.

Če verjamete al' pa ne

Mož je bil na smrt bolan in žena pokliče zdravnika. Ko je zdravnik preiskal bolnika, reče proti ženi:

"Bojim se, da je tukaj vsaka pomoč zaman. Vaš mož ne bo nikdar več ozdravel."

Bolnik je to slišal, pa zbere vse svoje moči in zakliče:

"Kaj pa vi veste! O ne, jaz ne bom umrl!"

"Kar lepo tiho bodi, Tone," mu reče žena, "gospod zdravnik že vedo kaj govorijo."

△

Farmerica je tožila, kako da ji ginjajo moči. Prijateljica ji svetuje, naj piše v mesto po neka zdravila, ki dajo človeku moč nazaj.

Res, farmerica piše in ko je par tednov jemala zdravila, je poslala na dotično lekarno sledečo zahvalo:

"Pred tremi tedni še sem bila tako slaba, da bi ne mogla pretepsti niti mojega najmanjšega otroka. Ko sem pa dva tedna jemala vaša zdravila, sem pa že z lahkoto pretepla mojega moža povrhu vseh hišnih opravil. Bog vas blagoslovi!"

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Zakaj pa si se tako prestrašil, ko si zagledal mojega ujetnika?"

"Nisem videl ne tebe, ne tvojega ujetnika."

"A tako? Torej tudi najbrž handžije Doksatija v Odrinu ne poznaš?"

"Ne."

"In ko si naju z Ali Manahom na ulici zagledal, — ali nisi koj pohitel in posvaril svojih tovarišev?"

"Ne razumem, kako me moreš take reči izpraševati. Prav ničesar ne vem o vsem tem."

"Jaz pa ti povem, da poznaš Barud el-Amazata, da poznaš davkarja Manah el-Baršo, da veš za beg iz odrinskih ječ in da si kriv derviševe smrti. Le tega nisi kriv, da je krogla zadela kawwasovega očeta mesto mene. In trenutno hitiš za Barud el-Amazatom in Manah el-Baršo, da ju posvariš. Tako je in nič drugače!"

"Motiš se! Kdo so tisti ljudje, ki si jih pravkar naštel? Kje se je dogodilo, kar pripoveduješ? V Odrinu? Tako vsaj sklepam iz tvojih besed."

"Da, v Odrinu."

"In najbrže šele pred kratkim?"

"Da."

"Torej pa vedi, da je že leto dni, kar sem bil zadnjikrat v Odrinu!"

"Trdovraten lažnik si! Kje si bil zadnje dni?"

"V Mandri."

"In odkod si prišel?"

"Iz Boldžibaka, kjer sem bil ves včerajšnji dan."

"V Mandri na Marici si bil? Hm, da —! Na Marici si bil, pa precej niže pod Mandro, namreč v Odrinu."

"Naj prisežem, da je res?"

"Ne! Krivo bi prisegel! Ali leži Bu kjoj na potu iz Mandre v Košikawak?"

"Bu kjoj —? Ne poznam tega kraja."

"Torej pač menda še tudi v Bu kjoju nisi nikdar bil."

"Ne."

"In nisi vprašal nekega bukjojskega vaščana za tremi jezdeci, ki so jezdili belce in rjavca?"

"Ne."

"In vaščan te ni poslal k nočnemu čuvaju, ki te je nemudoma peljal h kjaji?"

"Ne."

"Kako čudno! Mi vsi se motimo, le ti ne! Silno pameten si in premeten. Ali bi mi morebiti povedal, kaj da si?"

"Agent sem, trgovski potnik."

"V kaki stroki pa potuješ?"

"V vseh, ki dajo dobiček."

"In kako ti je ime?"

"Pimoza."

"Čudno ime! Nekaj jezikov znam, te besede pa še v nobenem nisem našel. Ali si si to ime morebiti sam izmislil?"

Grozeče je nasršil obrvi.

"Effendi, kdo ti daje pravico, da tako govoriš z menoj?"

"Sam si jo dajem."

In kovač je še pridjal:

"Ta je namreč tisti effendi, ki sem ti ga prej omenil."

"Vidim," je dejal tujec. "Toda lahko je effendi vseh effendijev, nevljuden vkljub temu ne sme biti. Dobro vem, kako je treba ljudi take vrste naučiti vljudnosti."

"Kako neki?" sem ga vprašal.

"Takole!"

Djal je roko za pas in prijel za pištolo.

"Dobro!" sem rekel. "Tvoje besede so jasne. Vljudnejši bom. Prav vljudno te prosim, da mi poveš, kje si rojen."

"Srb sem, rojen v Lopatici ob Ibarju."

"Vljuden bom," sem rekel, "in delal se bom, kot da ti verjamem. Mislil pa si bom, da si Rumun.

Kam potuješ?"

"V Ismilan."

"Sijajno! Pameten človek si, kakor vse kaže, pa po velikih ovinkih potuješ. Po kaj si prišel v Košikawak, če si hotel iz Mandre v Ismilan? Potovati bi bil moral mnogo južneje!"

"Posle sem imel na tem potu.

Pa kaj to tebe briga —? Čemu me poprašuješ po mojih potih? Si mar policist pa misliš, da imaš zločinca pred seboj?"

"Dobro! Ne bom te več popraševal. Le to mi še povej, čemu si pred kovačijo razjahal?"

"Nisem mislil razjahat. Kovač me je prisilil, da sem moral. Ni hotel na cesti govoriti z menoj."

"Dejal si, da ga boš nekaj vprašal. Sta že opravila?"

"Ne."

"Torej pa se pomenita!"

V zadregi je bil. Pa brž si je pomagal.

"Se mi ne ljubi več," je odgovoril. "Če koga uši objedajo, se jih iznebi pa gre."

K tem besedam je naredil nedvoumno kretnjo in mislil oditi.

"Si pa res zelo vljuden!" sem se mu smejal.

"Klin s klinom izbijajo!"

Spet je govoril po rumunsko. Le ni bil Srb, se mi je zdelo.

"Rad govoriš v pregovorih!" sem mu odgovoril in mu zastavil pot. "Pa izbrani ravno niso. Tudi na vljudnost si čisto pozabil, ki si jo od mene zahteval. Vkljub temu te vljudno prosim, da še nekoliko ostaneš."

"Čemu? Nimam časa. Oditi moram."

"Počakal boš na goste, kmalu bodo prišli. Radi bi govorili s teboj."

"Na kake goste?"

"Na kawwase iz Odrina."

"Pojdi k vragu!"

"Mi na misel ne prihaja! Ostal bom. Prostora je dovolj. Sedi tamle!"

"Si znorel? Poberi se!"

Stopil je.

Pa prijel sem ga za ramo in pridržal.

"Le ostani še! Kawwasi morajo nujno s teboj govriti."

"Kaj so meni mar tvoji kawwasi!"

"Tebi že ne. Pač pa ti njim!"

Oči so se mu zabliskale.

"Roko proč!" je siknil.

"Kaj še! Poskrbeli bomo, da ne boš dohitel Manah el-Barše.

Kovač je medtem zateknil tresko v steno in stopil za njegov hrbet. Ni ga opazil. Otepal se me je, na mah se mu je zelo mudilo.

"Ne poznam tistega človeka!" je jezno dejali. "Oditi moram. Pusti me!"

Iztrgal se mi je, skočiti je hotel k vratom. Pa spet sem mu zastavil pot.

"Prokleto —!"

Stopil je za korak nazaj, nož se mu je zabliskal v roki. Zamahnil je.

Pa kovač ga je od zadaj zgrabil za dvignjeno roko.

"Pes!" je zarjul in se obrnil. Kazal mi je hrbet.

Brž sem ga objel od zadaj in mu stisnil roke k telesu, da se ni mogel več geniti.

"Brž vrvi, jermene!" sem naročil Šimenu.

"Ne bodete me!" je škrtal.

Vse moči je napel, brcal z nogami za menoj, se zvijal, pa zaman. Kovač je prinesel vrvi in v nekaj minutah je ležal tujec zvezan na tleh.

"Takole!" je zadovoljno menil Šimen. "Prav tako se bo godilo tudi tvojim zaveznikom, ki so zvezali mene in mojo ženo."

"Nikakih zaveznikov nimam!" je sopel ujetnik.

"To vemo mi bolje!"

"Takoj me izpustite!"

"Se nič ne mudi!"

"Zmotili ste se! Pošten človek sem!"

"Dokaži!"

"Poprašajte za menoj!"

KOLEDAR DRUŠTVENIH PRIREDITEV

1937			APR.			1937
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

APRIL

17.—Društvo Srca Marije (staro) praznuje 40-letnico svojega obstanka z banketom v spodnji dvorani S. N. Doma.

17.—Jugoslovanski kulturni vrt, okrožje Euclid, priredi zabavo v dvorani sv. Kristine.

18.—Pevski zbor Cvet priredi pomladanski koncert z igro v Slov. del. dvorani na Prince Ave.

18.—Radnička organizacija, predstava v avditoriju S. N. Doma.

18.—Pevski zbor "Lira" ima igro in ples in domačo zabavo v prostorih nove šole sv. Vida.

18.—Waterloo Camp št. 281 WOW priredi koncert in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

18.—Igra in domača zabava, priredi društvo mož Najsvetejšega Imena fare sv. Kristine v šolski dvorani na Bliss Rd.

24. — International Auto Workers' Local 32, ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Podružnica št. 50 S. Ž. Z. priredi igro in ples v Knausovi dvorani.

25.—Društvo Spartans, proslava 10-letnice v avditoriju S. N. Doma.

25.—Pomladanski koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

30.—John M. Novak for Councilman Boosters Club, plesna prireditev v S. N. Domu na St. Clair Ave.

MAJ

1.—Častna straža SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

1.—Klub Slovenskih vdov priredi proslavo 10-letnice v Knausovi dvorani.

1.—Podružnica št. 49 SŽZ ima materinsko proslavo in ples v Šnajder dvorani na Bliss Rd.

2.—Koncert Mladinskega pevskega zbora S. D. D. v S. D. Domu na Waterloo Rd.

8.—Pevski zbor Slavčki, spevoigra "Desetnik in Sirotica," v avditoriju S. N. Doma.

9.—Podružnica št. 41 SŽZ, proslava Materinskega dne in sedme obletnice obstanka.

9.—Materinska proslava mladinskega zbora Škrjančki v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

9.—Svetovidski oder: materinska proslava, v dvorani šole sv. Vida.

9.—Mihaljevič radio koncert, v avditoriju S. N. Doma.

9.—Pomladanski koncert mladinskega pevskega zbora Črički v S. N. Domu na 80 cesti.

9.—Mladinski pevski zbor Slovenskega doma na Holmes Ave. priredi za Materinski dan koncert v Slovenskem domu na Holmes Ave.

15.—"Kanarčki" priredijo spomladanski koncert v počast vsem materam v S. D. Dvorani na Prince Ave.

16.—Clevelandska federacija SNPJ, prireditev za delegacijo konvencije SNPJ v avditoriju S. N. Doma.

29., 30 in 31.—Desetletnica obstanka skupnih društev fare sv. Vida. Praznovanje na prostorih stare cerkve na Norwood in Glass.

JUNIJ

6.—Piknik društva sv. Vida št. 25 KSKJ na Pintarjevi farmi.

6.—Piknik pevskega društva Zvon na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

6.—Slovenska godba Bled priredi piknik na Stuškovi farmi.

6.—Piknik ženskega odseka Slovenske zadruge na Močilnikarjevi farmi.

6.—Piknik društva sv. Križa št. 214 KSKJ na Zornovi farmi na Bradley Rd.

13.—Piknik društva Na Jutrovem št. 477 SNPJ pri Joseph Zornu.

13.—Društvo Združeni bratje št. 26 SSPZ priredi piknik na Stuškovi farmi.

13.—Društvo sv. Rešnjega Telesa fare sv. Lovrenca priredi piknik v Maple Gardens.

13.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ ima piknik.

13.—Društvo Collinwoodske Slovenke SDZ ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

20.—Svetovidski oder: očetovska proslava, v dvorani šole sv. Vida.

20. — Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ ima piknik na Stuškovi farmi.

20.—Društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ obhaja 35-letnico svojega obstanka z blagoslovitvijo nove zastave.

27.—Društvo Prijatelj št. 215 SSPZ priredi piknik na Stuškovi farmi.

27.—Društvo Kranj priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

27.—Društvo Danica št. 34 SDZ priredi piknik na Zornovi farmi na Bradley Rd.

27.—Društvo Kranj priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

JULIJ

11.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ priredi piknik na Stuškovi farmi.

11.—Piknik Slovenske zadruge na Močilnikarjevi farmi.

18. — Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 SDZ ima prvi piknik na Zornovi farmi na Bradley Rd.

25.—Baragov dan, ogromna prireditev v Puritas Springs parku.

25.—Društvo Washington št. 32 SZZ priredi piknik na Stuškovi farmi.

25.—Klub Slovenskih groceristov in mesarjev v Collinwoodu priredi svoj letni piknik na Pintarjevi farmi.

AVGUST

1.—Piknik župnije Marije Vnebovzete na Močilnikarjevi farmi.

8.—Piknik združenih društev fare sv. Vida na Pintarjevi farmi.

15.—Društvo Slovenski Napredni Farmer št. 44 SDZ priredi piknik v proslavo 10-letnice obstanka pri Antonu Debevcu v Madisonu, O.

15.—Slovenska šola S. N. Doma na St. Clair Ave. ima svoj piknik na Močilnikarjevi farmi.

29.—Podružnica št. 32 SŽZ praznuje 8. obletnico.

SEPTEMBER

4.—Skupna društva SSPZ, Olimpiada, tri dni, v avditoriju S. N. Doma.

11.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

25.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N Doma.

OKTOBER

2.—Društvo sv. Ane št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

9.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

17.—Radnička organizacija, koncert v avditoriju S. N. D.

23.—Društvo Clairwood št. 40 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Carniola Hive št. 493 TM, ples v avditoriju S. N. Doma.

31.—Dramatično društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

31.—Jesenski koncert pevskega društva "Zvon" v S. N. Domu na 80. cesti.

NOVEMBER

7.—25-letnica društva Kras št. 8 SDZ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

13.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

14.—Jesenski koncert mladinskega pevskega zbora Črički v S. N. Domu na 80. cesti.

14.—Samostojni pevski zbor Zarja, opera v avditoriju S. N. Doma.

20.—Društvo Svobodomiselne Slovenke št. 2 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

21.—Pevsko društvo Lira, koncert v avditoriju S. N. D.

27.—Variety Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

1938

JANUAR

1.—Proslava 25 letnice obstoja društva Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ obhaja 10-letnico obstanka v S. N. Domu.

—o—

V JUŽNI AMERIKI NE ZMANJKA DIAMANTOV

V Južni Afriki so odkrili nova diamantna polja. Delnice trustov, ki imajo v posesti te dragocene poljane, so poskočile in dobile skoro trikratno vrednost. Ker pa se boje, da bi padla cena diamantov, se črpa bogastvo teh polj v zelo neznatni meri. Tudi na diamantnih najdiščih kakor na vseh drugih v Južni Afriki, so ugotovili, da ta najdražja kovina ni več na prvovrstnem mestu. Največ diamantov so našli kot naplavino neke južnoafriške reke. Kamni so izredno veliki. Ker so bila stara diamantna ležišča že skoro docela izčrpana, je pretila nevarnost, da bo ob zaslužek veliko število delavcev, ki so bili zaposleni pri kopanju. Kar celih 10,000 delavcev je bilo v strahu, da si bodo morali poiskati kruha kje drugod. Preračunali so že tudi, da bi sedaj lahko dobilo posla na novih najdiščih 20,000 ljudi. Zanimivo je pri tem tudi, da je ravno v zadnjem času prispelo v Južno Afriko večje število pustolovcev, prav za prav lovcev na diamante in sicer iz Južne Amerike. Zdi se celo, da so leti tudi odkrili nova diamantna nahajališča na južnoafriških tleh.

—o—

DNEVNE VESTI

Vojvoda Windsor se je postaral za pet let

St. Wolfgang, Avstrija, 10. aprila. Odkar je bivši angleški kralj in sedanji vojvoda Windsor se odpovedal prestolu pred štirimi meseci, se je mož postaral za najmanj 5 let. Vojvoda Windsor ne vidi nobene jasne bodočnosti pred seboj. Do resnega spora je prišlo med vojvodo in člani njegove družine. Windsor je zahteval, da njegovi bratje in njih žene prisostvujejo njegovi poroki. Toda v Londonu so to nemudoma odklonili.

—o—

Novi kraljevi škandal na romunskem dvoru

Bukarest, 10. aprila. Princ Nikolaj, brat romunskega kralja, se je odpovedal svojim kraljevim častem in naslovom, ker na kraljevem dvoru niso pustili, da se njegova krasna žena Lucia imenuje princezinjo. Nikolajeva žena je hči nekega gostilničarja. Kralj Karl sam, ki je pred leti začel živeti z neko židovsko hčerjo, potem ko je pognal svojo ženo proč, je izjavil, da ne samo da Nikolajeva žena ne more biti princezinja, pač pa se tudi njegov sin ne more imenovati princem. Med bratoma je prišlo pogostoma do prepira in do dejanskega spopada, ko sta se tepla v kraljevi palači, ker kralj Karl ni hotel priznati Nikolajeve žene . . .

—o—

Predlog proti Italiji propadel v senatu

Washington, 10. aprila. Senator Nye je včeraj trdil tekom debate o tujezemski politiki, da zbira Mussolini nove čete, da vpade z njimi v Španijo. Nye je izjavil, da se nahaja Italija dejansko v vojni, in vlada Zedinjenih držav bi morala prepovedati vsako nadaljno pošiljatev iz Amerike v Italijo. Toda njemu je nasprotoval senator Pittman, ki je načelnik senatnega odseka za tujezemske zadeve. Pittman je izjavil, da bi pomenil tak nastop Zedinjenih držav nevarno vmešavanje v tujezemske zadeve in bi nastop znal spraviti v nevarnost ameriški mirovni položaj.

—o—

John Stink, 50 let stari Indijanec, star 74 let, je bil spoznan že mrtvega, ko je imel ošpice v mladosti. Toda je okreval in poslej so ga klicali za "Duha." Zdaj je postal bogat, ker je postal deležen bogastva, ki ga je prineslo najdenje oljnih vrelcev na njegovi zemlji v Oklahomi.

MALI OGLASI

Išče se dekle
za hišna opravila. Mora stanovati v bližini 185. ceste. Vprašajte na 762 E. 185th St.

Zahvala
Tem potom se lepo zahvaliva mnogim našim prijateljem za številna in lepa darila, ki sva jih prejela na "shower" dne 7. aprila. Jos. Brodnick in Josephine Luzar.

Mesnica se odda
v jako dobri okolici. Vprašajte na 986 E. 74th St. Telefon HE-6607.

Grocerija in mesnica
se poceni proda. Vprašajte na 986 E. 74th St. Tel. HE-6607.

Odda se v najem
2 sobi in garaža. Vprašajte na 6412 Varian Ave. (85)

2 hiši naprodaj
na enem lotu; vsaka 6 sob; na 61. cesti, med Superior in St. Clair; cena $2,600. Vprašajte na 986 E. 74th St. HEnderson 6607. (85)

LOUIS OBLAK
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom.
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

CLEVELAND PUBLIC HALL
Auspices Northern Ohio Opera Association
METROPOLITAN OPERA
Association of New York
Edward Johnson, General Manager
Edward Ziegler, Asst. Mgr.

LECOQ D'OR PONDELJEK 12. APRILA
Pons, Doe, Votipka, Pinza, Massue, Cordon, Papi, sledi
CAVALLERIA RUSTICANA
Ponselle, Petina, Jagel, Morelli, Papi

TRISTAN & ISOLDE TOREK 13. APRILA
Flagstad, Branzell, Melchior, Huehn, List, Cehanovsky, D'Angelo Bodansky

FAUST SREDA 14. APRILA
Jepson, Olheim, Votipka, Crooks, Bonnelli, Engelman, Pinza, Pelletier, Ballet.

AIDA ČETRTEK 15. APRILA
Rethberg, Castagna, Votipka, Jagel, Baromeo, Morelli, Paltrinieri, Panizza, Ballet.

LOHENGRIN PETEK POP. 16. APRILA
Flagstad, Branzell, Melchior, Huehn, List, Cehanovsky, De Abravanel

MIGNON PETEK VEČER 16. APRILA
Swarthout, Antoine, Crooks, Pinza, Bada, Cordon, Pelletier, Balet.

CARMEN SOBOTO POP. 17. APRILA
Ponselle, Burke, Votipka, Olheim, Maison, Huehn, Cehanovsky, Paltrinieri, D'Angelo, Engelman, Papi, Ballet.

IL TROVATORE
SOBOTO VEČER 17. APRILA
Rethberg, Castagna, Votipka, Carron, Morelli, Baromeo, Bada, Papi.

Tiketi $1, $2, $3, $4, $5, $6 (nič davka) pri
UNION TRUST BANKI
v gl. prostorih—E. 9th in Euclid
Rabil se bo izključno Knabe klavir)

J. O. CURWOOD:

Lov na ženo

ROMAN

"Dober večer, Culver Rann," je odzdravil Aldous.

V prvem hipu ga je pograbilo za živce — a že je bil spet kakor jeklo. Culver Rannovi zobje so se posvetili. Aldous je vrnil ta nasmeh. Oba nasmeška sta bila hladna in trda kakor dva rapirja. Oba moža sta se zavedala, da sta sovražnika na življenje in smrt, zakaj Quade in Culver Rann sta bila eno. Aldous je malomarno segel po skrinjici, v kateri so bile smotke. Culver Rann mu je ubranil z naglim dotikom svoje tanke, bele roke.

"Postrezite si z eno izmed mojih, Aldous," mu je ponudil, odpiraje svojo srebrno tobačnico, ki je bila polna smotk. "Kakor veste, še nisva bila tako srečna, da bi mogla skupaj popušiti."

"Doslej še ne," je rekel Aldous in sprejel smotko. "Hvala vam."

Ko jo je prižgal, sta se spet srečala z očmi. Aldous se je obrnil k skrinjici.

"Pol tucata 'Nobleman,' " je rekel možu za prodajalno mizo. Nato se je okrenil k Rannu: "Hočete li eno od mene?"

"Z veseljem," je dejal Rann. Smejoč se mu naravnost v oči, je dodal: "Kaj delate tu gori, Aldous Menda iztikate za posebnostmi našega kraja?"

"Morda. Kraj me zelo zanima."

"Veselo je pri nas."

"Gotovo da. Kakor slišim, je v marsičem vaša zasluga, da je Tete Jaune postala to, kar je."

Rannove oči so za trenutek potemnele in usta so mu otrpnila; njegovi beli zobje so iznova blisnili v nasmeh. Razumel je puščico — samo vrniti jo je bilo težko.

"Potrudil sem se, da bi prispeval svoj skromni delež," je priznal. "Ako iščete tukajšnjih posebnosti za svoje knjige, Aldous, bi vam nemara lahko pomagal — če ostanete dolgo pri nas."

"Res bi mogli," je rekel Aldous. "Mislim, da bi mi lahko povedali marsikaj takega, kar bi rad dognal. Vprašujem se le, ali boste hoteli?"

V mrzlem nasmešku njegovih oči se je očitno zrcalilo izzivanje.

"Trdno se nadejam prilike in časti, da to storim," je odgovoril Rann. "Zlasti še, ako ostanete dolgo v našem mestu." Te besede so bile izrečene s posebnim poudarkom.

Šla sta proti vratom.

"In če ostanete tu zelo dolgo," je dodal, pomembno bliskaje z očmi, "tedaj si utegnete pridobiti izkušenj, o katerih bi bilo izredno zanimivo čitati — ako bi kdaj prišle v tisk. Lahko noč, Aldous!"

Aldous je ostal v tobakarni še dve ali tri minute po Rannovem odhodu. Ko je stopil na ulico, se je mahoma zdrznil, češ, kako je mogel spustiti Quadovega pajdaša izpred oči. Rad bi ga bil zasledoval. Ura je utegnila biti enajst, ko je stopil v veliko Benovo igralnico. Čez pet minut je spet odšel, baš v trenutku, ko je hitela mimo njega nekakšna ženščina, za katero se je vlekel vonj po parfumu kakor oblak. Bila je deklina, ki je jahala na medvedu. Zdaj je nosila cestno obleko, le njeni svetli kodri so bili še vedno nepoviti; očividno je bila opravila svojo nočno žetev in se je vračala domov. Aldous je s presenečenjem pomislil, da odhaja nekam zgodaj, posebno še, ker je vse kazalo, da se ji mudi.

Ženska je zavila proti veliki lepo stesani Rannovi kočari, ki je bila zgrajena zunaj mesta, nedaleč od reke. Ni ga opazila, ko je stal med vrati igralnice, tako da je lahko neopažen krenil za njo, preden je izginila. Na poti do Rannove hiše se je odcepljalo do trideset stranskih stezic in "ulic"; v senci ene izmed njih se je ženščina utrnila in Aldous jo je izgubil izpred oči. Ni se varal, ko je ugotovil, da je ostavila glavno cesto.

Čez pet minut je bil tik pri Rannovi hiši. Na tisti strani, s katere se je približal, je bila tema. Niti najmanjši žarek svetlobe ni padal skozi okna. Po malem je obšel poslopje ter prispel na drugo stran. Tu je videl tesno zategnjen zastor; prostor za njim je bil razsvetljen. Oprezno se je plazil Aldous ob tesani steni, dokler ni prišel do okna. Na eni strani se je bil zastor nekam zapel, tako da je ostala četrt palca široka zev, skozi katero je uhajala svetloba. Aldous se je vzpel z očmi v višino špranje.

Videl je polovico prostora. Baš njemu nasproti je bila medlo rdeča mahagonova mizna plošča, osvetljena po čudno oblikovani železni svetiljki, ki je visela izpod stropa. Na eni strani mize, deloma obrnjen proti njemu, je bil Culver Rann. Rannu nasproti je sedel Quade.

Rann je govoril, med tem ko je Quade s svojimi visečimi volovskimi rameni in mesnatim, zariplim tilnikom, prekipevajočim na ovratnik suknjiča, v napeti pozornosti slonel preko mize ter poslušal.

Z očmi prikovanimi k odprtini je Aldous napenjal sluh, da bi ujel kako drobtinico. A slišal je samo tihi, nerazumljivi zvok njegovega glasu. Porogljivo zmrdovanje je spremljalo Rannove besede. Nocoj kakor vedno je bil ta slepar, ki je ograbljal poštene ljudi, brezhiben. Bil je vobče živo nasprotje zabuhlega propalice, ki je sedel takraj mize. Na roki, ki se je brezskrbno igrala s priveskom ure, mu je sršal prstan z demantom; drugi demant se je iskril na ovratnici. Njegovi temni lasje so bili gladko in pravilno počesani; ščetinaste brkce je imel prestrižene po najnovejši modi. Njegova roka, ko je z njo mahal proti Quadu, je bila skoro žensko bela. Da ga je Aldous po naključju srečal na ulici ali v Pullmanovem vozu, bi ga bil imel za gentlemana. Zdaj, ko je napeto strmel skozi ozki presledek med spodnjim robom zastora in desko pod oknom, se je zavedal, da ima pred seboj najbolj opasnega človeka na vsem zapadu. Quade je bil lopov. Culver Rann, miren, zdržljiv in prijeten z manirami, je bil peklenšček. Njegovo lopovstvo je imelo oporo v zvijači, kakršne je Quadu nedostajalo, in v pogumu, o katerem je Aldous vzlic skoro mehkužni vnanjosti sodil, da mora biti neobičajen.

Quade se je zdajci obrnil in Aldous je videl, da je ves rdeč v obraz in silno razburjen. Udaril je s pestjo ob mizo. Culver Rann je ležal v naslanjaču vznak in se je smejal. John Aldous se je odmaknil od okna.

Vsi živci so mu drhteli; v temi je odpel žep, v katerem je imel avtomatsko pištolo. Skozi okno je bil opazil za Rannovim hrbtom odprta vrata in kri mu je vzkipela od izkušnjave, ki ga je bila obšla. Uverjen je bil, da se razgovarjata zločinska pajdaša o njem, o MacDonaldu in o Jani. Slišati, kaj govorita, in odkriti njuno zaroto bi pomenilo tri četrtine zmage v borbi, ako pride do nje. Odprta vrata so pospešila njegov sklep.

Brzo in tiho se je splazil na zadnjo stran hiše. Poizkus mu je dal gotovost, da so vrata odklenjena. Tiho je pritisnil na kljuko in jih počasi, palec za palcem odrinil navznoter; nato je vstopil, pritezaje dih. Ta prostor je bil teman in je imel na koncu druga, prav tako zaprta vrata. Izza njih je slišal glasove. Zaprl je vnanja vrata, da ga ne bi izdal prepih ali kak vnanji zvok, ki bi udaril v hišo. Nato je jel še bolj oprezno in počasi odpirati druga vrata.

Najprej za palec, potem za dva, za tri palce — za čevelj — je potiskal vrata navznoter. — V tej drugi sobi ni bilo luči. Aldous je ležal na tleh, pritiskaje glavo in ramena prav na tla. Skozi tretja, odprta vrata je zagledal Quada in Culver Ranna. Rann se je tiho muzal, prižigaje si novo smotko. Njegov glas je bil miren kakor glas dobro razpoloženega človeka; obenem pa je bil poln pikrosti, za katero se Quade, kakor je bilo videti, ni dosti menil.

"V strah me pripravljate," je govoril Rann. "Kar v strah me pripravljate. Zblazneli ste. Zblazneli kakor skalni kunec. Radi bi mi natvezili, da je to vaša resna misel: da mi ponujate polovico svojega deleža pri zlatu, ako vam pripomorem do te ženske?"

"Tako storim," je topo odvrnil Quade. "Res mislim tako! Črno na belem napraviva — še nocoj, to minuto. Spišite dve pogodbi, za vsakega eno— in podpišem."

Culver Rann je nekaj časa molčal. Naslanjaje se vznak, je zataknil prste svojih belih rok za telovnik in puhnil oblak dima proti stropu. Nato se je s porednim bleskom v očeh ozrl na Quada.

"Nič ne zmeša moškega tako kakor ženska," se je zahehetal. "Nič na svetu ne tako kakor ona, duše mi, Quade! Prvi je izkusil to resnico De Bar. Mislim, da ga ne bi bila dobila na svojo stran, ako ne bi bil videl Marije na medvedu. Marija s svojimi kodri in svojim tesnim svilenim trikojem — Bog mi je priča, Quade, veliko manj bi se čudil, ako bi se bili zaljubili vanjo. A vi norite za ono drugo žensko prav tako kakor Joe za Marijo. Na prvi pogled je bil pripravljen, da proda dušo zanjo. Nu — dal sem mu Marijo. Vi pa zaradi one druge ženščine kar koprnite po tem, da bi izgubili polovico deleža, ki sva si ga zagotovila z Marijino pomočjo. Bog nebeški, človek, da ste zaljubljeni v Marijo . . ."

"Hodite z Marijo k vragu!" je zarenčal Quade. "Pomnim še čase, ko sem bil sam neumen vanjo, Rann. Saj niti ni tako dolgo tega. Da sem jo takrat pogledal, bi . . ."

"Kakopak," ga je muzaje se prekiniv Rann. "Nespodobno bi bilo, Quade, ne glede na to, da bi se upiralo bratskemu duhu najine tovarišije. A priznajte: Marija je vražje zalo dekle. Nu, De Baru sem jo odstopil itak samo za prav kratek čas. Kadar nama ubogi tepec pomore do zlata, bo zanj dovolj sreče, da sme . . ."

"— izginiti v mrzlo skladišče," je končal Quade namesto njega.

"Tako je."

Quade se je spet nagnil preko mize. Nekaj časa je bilo vse tiho; Aldous se je že bal, da ga ne bi izdalo srce, ki mu je razbijalo v prsih. Nepremično je ležal na tleh, z nohtmi zaritimi v goli les. Pod desno dlanjo je imel avtomatsko pištolo.

Quade se je iznova oglasil. Njegov obraz je izdajal več, nego je povedal z besedami, zakaj Culver Rann je vzel smotko iz ust in njegove oči so se mahoma napolnile s smrtno resnobo.

"Rann, govoriva o poslu!" Quadov glas je bil hripav, globok in poln trepeta. "To žensko hočem imeti. Naj bom blazen ali ne, imeti jo hočem. Lahko bi se je polastil sam, toda ker sva do sih dob vselej skupno uredila vsako stvar — zato sem vam napravil to ponudbo. Posel ni težak; izmed najlažjih je, kar sva jih kdaj imela. Edina ovira je ta prismojeni pisač — njega je treba kako odstraniti. Že zaradi zlata sva sklenila, da ga spraviva s poti s starim Donaldom vred. To je sklenjeno in dogovorjeno. Razložil sem vam, kako se lahko polastiva ženske, ne da bi živa duša kaj zvedela o tem. Ali ste z menoj enakih misli?"

Culver Rannov odgovor je bil nagel in točen kakor strel iz pištole.

"Sem."

Po tej besedi je nastala tišina. Čez nekaj trenutkov je vprašal Quade:

"Ali je treba pisanja, Culver?"

"Ne. V tem primeru je pismena pogodba nemogoča — ker bi bila nevarna. O starem MacDonaldu ni treba mnogih besed. Pač pa zastran onega, zastran Aldousa; o njem bo treba še marsikaj dognati. Kar se tiče ženske . . ." Rann se je zlobno nasmehnil in skomignil z rameni. "Izginila bo kakor ostale," je končal. "Živ krst ne bo zvedel, kdaj, kako in kam. Ako nama ne bo hotela drugovati kakor Marija — čez nekaj časa, kakopak — tedaj — — "

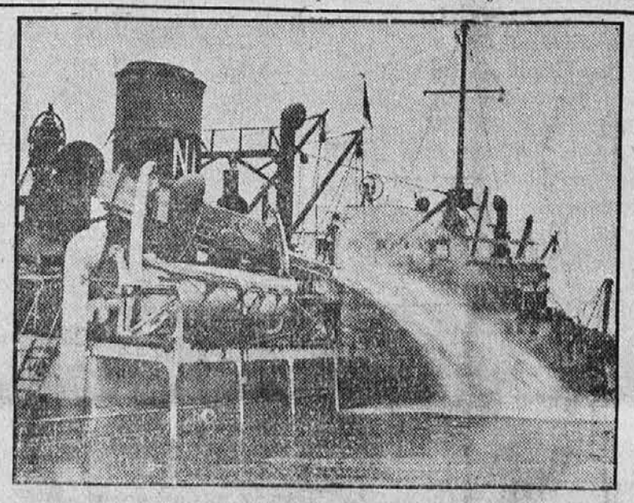

Iz ponesrečenega italijanskega parnika Feltre, ki ga je zadel v Columbia reki neki druga parnik, sesajo vodo, 10,000 galon vode na minuto.

V tem stroju je, kot bi rekli, vdelanih 24 seštevalnih strojev v enem. Tako ena delavka lahko napravi z enim strojem toliko, kot prej 24 skupno. Ta stroj je tudi absolutno nezmotljiv.

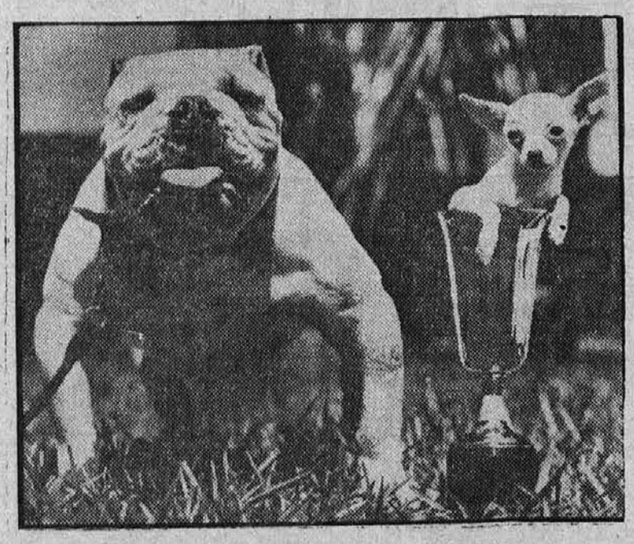

Ta dva psa sta odnesla prvenstvo na pasji razstavi v Miami, Fla.

Ta moda je letos najbolj priljubljena v Hollywoodu. Predstavlja jo Mary Carlisle, filmska igralka.

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POŠILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke

Rabljene električne ledenice, prejšnja cena $199.50, sedaj $99.50, dokler jih je kaj v zalogi.
MANDEL HARDWARE
15704 Waterloo Rd.

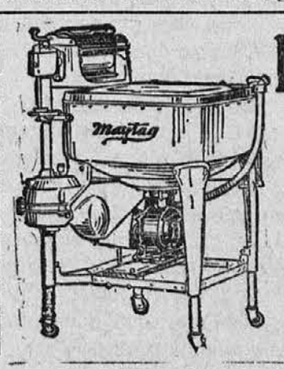

MAYTAG
model 80
samo 10 naprodaj za to ceno.
Aluminast čeber.
(reconditioned)
$29.95
Norwood Appliance & Furniture Co.
6104 St. Clair Ave.—EN 3634

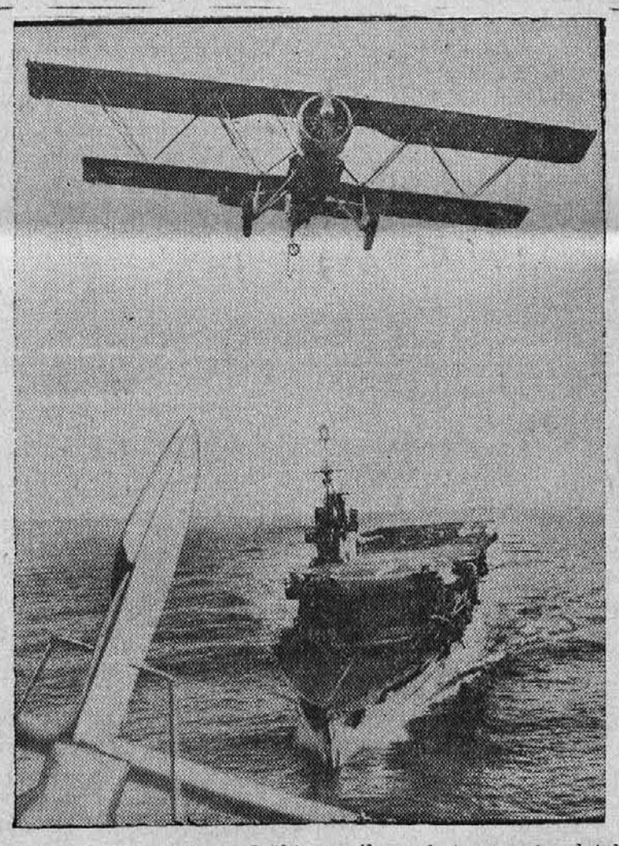

Na sliki vidite angleški parnik, s katerega je zletel aeroplan, da poleti nad sovražnikovo mornarico. To so seveda samo manevri, ampak bo najbrže v kratkem bridka resnica, kot se dance pripravlja Evropa za vojno.

Igralci žoge, ki bodo prednjačili v sezoni 1937, kot se sodi: Rudy York, Roy Hughes, Louis Chiozza, Randolph Moore in desno Ed Coleman.